

Tabela 1. Zalecenia WHO: Rekomendowane środki ochrony indywidualnej (ang. *personal protective equipment*, PPE) do stosowania w kontekście COVID-19, w zależności od miejsca zastosowania, grupy docelowej (personelu, pacjentów) oraz rodzaju wykonywanych działań^a.

https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331215/WHO-2019-nCov-IPCPPE_use-2020.1-eng.pdf

Miejsce zastosowania	Docelowy personel medyczny lub pacjenci	Wykonywane działania (procedury)	Typ środków ochrony indywidualnej (PPE) lub postępowania
Placówki ochrony zdrowia			
Placówki szpitalne			
Sala chorych	Personel medyczny	Sprawowanie bezpośredniej opieki nad pacjentami COVID-19	Maseczka chirurgiczna, Fartuch ochronny, Rękawiczki, Ochrona oczu (gogle lub osłona twarzy)
		Procedury u pacjenta COVID-19, podczas których może dojść do powstania aerozolu	Maseczki N95, FFP2 lub równoważne, Fartuch ochronny, Rękawiczki, Ochrona oczu, Fartuch barierowy (apron)
	Personel sprzątający	Wchodzenie do sali chorych z COVID-19	Maseczka chirurgiczna, Fartuch ochronny, Rękawice, Ochrona oczu (jeśli istnieje ryzyko przypadkowego zachłapania lub spryskania materiałem biologicznym lub substancjami chemicznymi), Pełne buty (zakryte obuwiem medycznym)
	Odwiedzający ^b	<nie dotyczy> ^b	<nie dotyczy> ^b
Inne pomieszczenia związane z przemieszczaniem (tranzytem) pacjenta (oddział, korytarz)	Wszyscy pracownicy, w tym pracownicy medyczni	Wszelkie działania nie związane z kontaktem z pacjentem COVID-19	Nie wymagane
Miejsca przeprowadzania procedury segregacji medycznej (TRIAGE) – np. SOR, Izba Przyjęć	Personel medyczny	Wstępna segregacja nie wymagająca bezpośredniego kontaktu z pacjentem	Zachowanie bezpiecznej odległości (>1 metr), Nie wymaga środków ochrony osobistej
	Pacjenci z objawami ze strony układu	Każde działanie	Zachowanie bezpiecznej odległości

	oddechowego		(>1 metr), Zapewnienie maseczki chirurgicznej, jeśli pacjent jest w stanie ją nosić (toleruje maseczkę)
	Pacjenci bez objawów ze strony układu oddechowego	Każde działanie	Nie wymagane
Laboratorium	Pracownicy laboratorium	Praca z materiałem biologicznym (próbki pobrane z dróg oddechowych)	Maseczka chirurgiczna, Fartuch ochronny, Rękawiczki, Ochrona oczu (jeśli istnieje ryzyko przypadkowego zachlapania lub spryskania materiałem biologicznym)
Pomieszczenia administracyjne	Wszyscy pracownicy, w tym pracownicy medyczni	Zadania administracyjne nie wymagające kontaktu z pacjentami COVID-19	Nie wymagane
Placówki ambulatoryjne			
Gabinet lekarski	Personel medyczny	Badanie fizykalne pacjenta z objawami ze strony układu oddechowego	Maseczka chirurgiczna, Fartuch ochronny, Rękawiczki, Ochrona oczu
	Personel medyczny	Badanie fizykalne pacjenta bez objawów ze strony układu oddechowego	Środki ochrony indywidualnej (PPE) zgodne ze standardowymi środkami ostrożności i oceną ryzyka
	Pacjenci z objawami ze strony układu oddechowego	Każde działanie	Zapewnienie maseczki chirurgicznej, jeśli pacjent jest w stanie ją nosić (toleruje maseczkę)
	Pacjenci bez objawów ze strony układu oddechowego	Każde działanie	Nie wymagane
	Personel sprzątający	Po zakończeniu oraz pomiędzy konsultacjami pacjentów z objawami oddechowymi	Maseczka chirurgiczna, Fartuch ochronny, Rękawice, Ochrona oczu (jeśli istnieje ryzyko przypadkowego

			zachlapania lub spryskania materiałem biologicznym lub substancjami chemicznymi), Pełne buty (zakryte obuwiu medyczne)
Poczekalnia	Pacjenci z objawami ze strony układu oddechowego	Każde działanie	Zapewnienie maseczki chirurgicznej, jeśli pacjent jest w stanie ją nosić (toleruje maseczkę), Natychmiastowe przetransportowanie pacjenta do izolatki lub wyznaczonej strefy odizolowania; jeżeli nie jest to możliwe, należy zachować bezpieczną odległość co najmniej 1 metra od innych pacjentów
	Pacjenci bez objawów ze strony układu oddechowego	Każde działanie	Nie wymagane
Pomieszczenia administracyjne	Wszyscy pracownicy, w tym pracownicy medyczni	Zadania administracyjne	Nie wymagane
Miejsca przeprowadzania procedury segregacji medycznej (TRIAGE)	Personel medyczny	Wstępna segregacja nie wymagająca bezpośredniego kontaktu z pacjentem	Zachowanie bezpiecznej odległości (>1 metr), Nie wymaga środków ochrony osobistej
	Pacjenci z objawami ze strony układu oddechowego	Każde działanie	Zachowanie bezpiecznej odległości (>1 metr), Zapewnienie maseczki chirurgicznej, jeśli pacjent jest w stanie ją nosić (toleruje maseczkę)
	Pacjenci bez objawów ze strony układu oddechowego	Każde działanie	Nie wymagane
Społeczność			
Dom, mieszkanie	Pacjenci z objawami ze strony układu oddechowego	Każde działanie	Zachowanie bezpiecznej odległości (>1 metr), Zapewnienie maseczki chirurgicznej, jeśli pacjent jest w stanie ją

			nosić (toleruje maseczkę) z wyłączeniem czasu snu
	Opiekun	Wchodzenie do pokoju pacjenta, ale bez sprawowania bezpośredniej opieki i asystowania pacjentowi	Maseczka chirurgiczna
	Opiekun	Zapewnienie bezpośredniej opieki nad pacjentem lub obsługi pacjenta podczas wypróżniania (stolec, mocz) lub usuwania odpadów pochodzących od pacjenta objętego opieką w domu	Rękawice, Maseczka chirurgiczna, Fartuch barierowy (apron) przy ryzyku zanieczyszczenia materiałem biologicznym
	Personel medyczny	Sprawowanie bezpośredniej opieki i asystowanie pacjentowi COVID-19 w domu	Maseczka chirurgiczna, Fartuch ochronny, Rękawiczki, Ochrona oczu
Miejsca publiczne (np. szkoły, centra handlowe, stacje kolejowe)	Osoby bez objawów ze strony układu oddechowego	Każde działanie	Nie wymagane
Punkty wejścia			
Pomieszczenia administracyjne	Wszyscy pracownicy	Zadania administracyjne	Nie wymagane
Pomieszczenia, w których odbywa się badanie przesiewowe (screening)	Personel	Wstępne badanie (screening) (pomiar ciepłoty ciała) nie wymagające bezpośredniego kontaktu ^c	Zachowanie bezpiecznej odległości (>1 metr), Nie wymaga środków ochrony osobistej
	Personel	Kolejne (wtórne) badanie przesiewowe (tj. przeprowadzanie wywiadów z pasażerami z gorączką pod kątem objawów klinicznych sugerujących chorobę COVID-19 i historią podróży do krajów transmisji SARS-CoV-2).	Maseczka chirurgiczna, Rękawiczki
	Personel sprzątający	Sprzątanie miejsc, w	Maseczka

		których są badani pacjenci z gorączką	chirurgiczna, Fartuch ochronny, Rękawice, Ochrona oczu (jeśli istnieje ryzyko przypadkowego zachlapania lub spryskania materiałem biologicznym lub substancjami chemicznymi), Pełne buty (zakryte obuwiu medyczne)
Tymczasowe strefy odizolowania	Personel	Wejście do strefy odizolowania, ale bez kontaktu bezpośredniego	Zachowanie bezpiecznej odległości (> 1 metr), Maseczka chirurgiczna, Rękawiczki
	Personel, personel medyczny	Asystowanie pasażerom transportowanym do miejsca udzielania pomocy medycznej	Maseczka chirurgiczna, Fartuch ochronny, Rękawiczki, Ochrona oczu
	Personel sprzątający	Sprzątanie strefy odizolowania	Maseczka chirurgiczna, Fartuch ochronny, Rękawice, Ochrona oczu (jeśli istnieje ryzyko przypadkowego zachlapania lub spryskania materiałem biologicznym lub substancjami chemicznymi), Pełne buty (zakryte obuwiu medyczne)
Karetka (ambulans) lub pojazd transportowy	Personel medyczny	Transport podejrzanego o COVID-19 pacjenta do referencyjnej placówki opieki zdrowotnej	Maseczka chirurgiczna, Fartuch ochronny, Rękawiczki, Ochrona oczu
	Kierowca	Wyłącznie kierowanie pojazdem, w sytuacji, gdy przedział kierowcy jest oddzielony od pacjenta podejrzanego o COVID-19	Zachowanie bezpiecznej odległości (> 1 metr), Nie wymaga środków ochrony osobistej
		Asystowanie przy umieszczaniu pacjenta	Maseczka chirurgiczna,

		podejrzanego o COVID-19 w ambulansie	Fartuch ochronny, Rękawiczki, Ochrona oczu
		Brak bezpośredniego kontaktu z pacjentem podejrzanym o COVID-19, przy czym brak oddzielenia przedziału kierowcy od transportowanego pacjenta	Maseczka chirurgiczna
	Pacjent podejrzan o zakażenie SARS-CoV-2 (COVID-19)	Transport do referencyjnej placówki opieki zdrowotnej	Zapewnienie maseczki chirurgicznej, jeśli pacjent jest w stanie ją nosić (toleruje maseczkę)
	Personel sprzątający	Sprzątanie po zakończonym transporcie i pomiędzy transportami pacjentów podejrzanych o COVID-19 do referencyjnej placówki opieki zdrowotnej	Maseczka chirurgiczna, Fartuch ochronny, Rękawice, Ochrona oczu (jeśli istnieje ryzyko przypadkowego zachłapania lub spryskania materiałem biologicznym lub substancjami chemicznymi), Pełne buty (zakryte obuwiem medycznym)

Specjalne uwagi dla zespołów szybkiego reagowania wspomagających świadczenia zdrowia publicznego (zwiad epidemiologiczny)

Spółeczność

Gdziekolwiek	Członkowie zespołu szybkiego reagowania	Wywiad z pacjentami podejrzanymi lub ze zdiagnozowanym COVID-19 oraz osobami z kontaktu	Nie wymagane środki ochrony osobistej, jeżeli wywiad zbierany jest na odległość (telefonicznie lub za pomocą wideokonferencji). Metoda zbierania wywiadu na odległość jest preferowana.
		Wywiad z pacjentami podejrzanymi lub ze zdiagnozowanym COVID-19 bez bezpośredniego kontaktu	Maseczka chirurgiczna, Zachowanie bezpiecznej odległości (> 1 metr) Wywiad powinien być przeprowadzony poza

			domem/mieszkaniem pacjenta z podejrzeniem lub rozpoznaniem COVID-19 lub na zewnątrz (na powietrzu), a pacjenci z podejrzeniem lub potwierdzonym zakażeniem powinni nosić maseczkę chirurgiczną, jeśli jest przez nich tolerowana
		Wywiad z osobami z kontaktu, które nie wykazują objawów zakażenia COVID-19	Zachowanie bezpiecznej odległości (> 1 metr), Nie wymaga środków ochrony osobistej. Wywiad powinien być przeprowadzony poza domem/mieszkaniem pacjenta lub na zewnątrz (na powietrzu). Jeśli konieczne jest wejście do środowiska domowego, należy użyć kamery termowizyjnej, aby potwierdzić, że dana osoba nie ma gorączki, zachować bezpieczną odległość (> 1 metr) i nie dotykać niczego w środowisku domowym

^a Oprócz stosowania odpowiednich środków ochrony indywidualnej należy dbać o higienę rąk oraz higienę dróg oddechowych. Środki ochrony osobistej należy wyrzucić do odpowiedniego pojemnika na odpady bezpośrednio po użyciu, a higienę rąk należy wykonać każdorazowo przed założeniem i po zdjęciu środków ochrony indywidualnej

^b w oryginale zaleceń WHO w tym miejscu znajdują się zalecenia dla odwiedzających chorych z COVID-19, obecnie w Polsce są to pacjenci hospitalizowani i izolowani, bez odwiedzin

^c Ta kategoria obejmuje użycie termometrów bezdotkowych, kamer termowizyjnych oraz ograniczoną obserwację oraz zadawanie pytań; wszystko to przy zachowaniu bezpiecznej odległości, tj. co najmniej 1 metra

^d Wszyscy członkowie zespołu szybkiego reagowania muszą zostać przeszkoleni w zakresie higieny rąk oraz zakładania i zdejmowania środków ochrony indywidualnej.